

Ugeskrift

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 17.

Lørdagen den 28de April 1860.

4de Marg.

Indhold.

Indberetning til det kgl. Departement for det Indre om
Busteruds Amts Landbrugs-skole paa Skollerud fra
12te Marts 1859 til 12te Marts 1860. — Kreatur-
føringen som en Gren af Agerbruget. — Inden-
og udenlandske Efterretninger.

Indberetning til det kgl. Departement for
det Indre om Busteruds Amts Landbrugs-
skole paa Skollerud fra 12te Marts 1859
til 12te Marts 1860.

(Uddrag.)

Skolen har ogsaa i det forløbne Aar været
besat med det i Planen for samme bestemte Antal
Elever, nemlig 14.

Den theoretiske Undervisning har været fort-
sat paa samme Maade og i samme Omfang som
hidindtil, med Undtagelse af, at Undervisningen i
Regning i Aar har efter Overbestyrelsens derom
værede Ønske været forøget med Gjennemgaaelse
af Decimalbrøf. Ligesaa har Eleverne i det for-
løbne Skoleaar faaet mere Undervisning i skrift-
lige Opgavers Besvarelse, idet de nemlig i Re-
gelen hver Lørdags-Eftermiddag i Winterhalvaaret
har havt en eller anden landøkonomisk Opgave
at skrive over. Dette sker under Opsigt og uden
Hjælp af Bøger. Forøvrigt har de ogsaa, som
forhen, havt flere skriftlige Opgaver til Besvarelse,
hvortil de faa Tilladelse til at benytte Lærebøgerne
til Hjælp. Det bør her ikke lades uberørt, at en
stor Del af de Elever, der iaar er blevne dimi-
terede fra Skolen, optoges paa samme i en meget
ung Alder og nogle med overmaade smaa Skole-
kundskaber, hvilket naturligvis i høj Grad har be-
sværliggjort deres Uddannelse ved Landbrugs-skolen
og ogsaa maattet give sig tilfjende i deres Exa-
menskarakterer. I det Praktiske har Eleverne
gjennemgaaet alle ved et Jordbrug almindelig
forefaldende Arbejder, hvori, især de ældre og mere
kraftfulde blandt dem, have erhvervet sig god Fær-
dighed.

I Winterhalvaaret har Eleverne turvis mod-
taget Undervisning i Hjulmagerværkstedet og Sme-
dien af en duelig Hjulmager og en Smed. Blandt
de Gjenstande, der i anførte Tidrum er forar-
bejdede, skal jeg specielt nævne: 1 Arbeidsfærre,
2 Trillebøre, 3 Ahle, 1 Turehary, 1 Hype- &

Bandsforeplov, 2 Jernstøningsflæder med Drag,
1 Spidsflæde med Sjaeter, 1 Rødsfæringsmaskine,
1 Kløverfrø = Kensemaskine, 1 Dampfogearrat,
endel Gjødsellamme, endel Hælle, 1 Drainbænk-
ramme med Binduer, 2 Bogstæler, 1 Brodkniv,
ny Indredning paa Kornboden, 1 Høvlbænk og
en betydelig Del Høvler, Klammer, Længer, Klop-
sar o. s. v. Videre er der i Smedien forarbejdet
en stor Del Bygningsbeslag, saasom Gangjern,
Laase, samt Beslag til 15 dobbelte Jag Binduer;
en betydelig Del Reparationer, Hestesoning m. W.
Den største Del af de forarbejdede Redskaber er
af tildele ny, og som jeg tror, forbedret Konstruk-
tion. Blandt aldeles ny Indretninger, som for-
hen er saagodtsom ukjendte i vort Land, skal jeg
specielt nævne den ovenanførte Kløverfrø = Kense-
maskine, til at stille Frøet ud af Hamsen. Som
bekkjendt er dette et meget vanskeligt og moisom-
meligt Arbejde, naar det skal ske paa sædvanlig
Maade med Haandkraft, og bewirker, at Kløverfrø-
avlen hverken er saa almindelig eller saa fordel-
agtig, som den kunde være, naar man havde let-
vindte Indretninger til at stille Frøet fra Ham-
sen med.

Af nye Redskaber er forresten anskaffet i sidste
Sommer en transportabel Tærskemaskine af Me-
fanus Meelgaards Fabrik her paa Ringerige.
Denne Maskine, der koster 100 Spd., er en For-
andring og i mange Henseender en Forbedring
af de hertilands i de senere Aar indførte og efter-
gjorte engelske transportable Tærskemaskiner. Ti-
den er vistnok for kort endnu til at fælde nogen
bestemt Dom om Maskinens Godhed, men det fore-
kommer mig dog, efter denne ene Vinters Brug,
at den er i Besiddelse af mange Fortrin fremfor
de engelske, især hvad angaar Lethed i at trække
og Billighed. Det er muligt, at de Engelske trække
noget mere om Dagen, vel at mærke med 3 Heste,
naar Meelgaards gaar meget let for 2, — men
jeg har dog her, med aldeles usøvede Folk, tør-
stet omtrent 30 Tønder Havre paa en Winterdag,
hvilket maa anses for meget tilfredsstillende, naar
der tages Hensyn til, at den største Arbeidskraft,
som behøves, er 3 Borne, 3 Smaagutter og 2
Heste. Blive Folkene og Hestene søvede og man
har let for at blive af med Halmen, kan uden
Skade spares 1 Mand og 1 Gut. Med de usor-
holdsmæssig høje Arbeidspriser, man i de senere
Aar har havt, bliver det mere og mere en Hoved-
opgave for Landmanden at bruge Maskiner over-

alt, hvor disse kan erstatte Haandkraften. Mindst vigtig bliver det ikke da, at man mere almindelig begynder at bruge Maskiner at tærste med, da Tærstningen er et af de Arbejder, som især har steget uforholdsmæssigt. Skal man imidlertid anskaffe sig Tærstemaskiner, da tror jeg ubetinget at burde anbefale de Transportable, dels fordi disse meget godt kan benyttes af flere Gaarde isammen, og dels fordi at den transportable Hestegang kan benyttes paa en Gaard til saa mange forskellige andre Indretninger, saasom Drivning af Rense-maskine, Saffelsemaskine, Benstampe, Grovemølle, Bedsaug o. s. v. Er en Eiendom meget stor, eller stet arronderet, saa at man maa benytte Udeng-

lader, er især de transportable Tærstemaskiner meget at foretrække.

Til Model er ogsaa i Vinter anskaffet en meget simpel og billig Græsfrø-Saamaskine, der er forarbejdet i Subbrandsdaalen. Nogen Prøve har endnu ikke kunnet været anstillet med den, men Maskinen ser hensigtsmæssig ud og er meget anbefalet af sagkyndige Folk.

Om Gaardens Drift og hvad dermed staar i Forbindelse.

Af følgende Tabel vil erfares Størrelsen af Udsæd og Axl paa Landbrugsskolen i det forløbne Aar:

Tabel over Udsæd og Axl paa Skollerud i Aaret 1859.

Sædarten.	Areal i Maal paa 2500 □ Al.	Udsæd. Td.	Axl. Td.	Anmærkning.
Vinterrug .	38 ³ / ₈	4	46 ¹ / ₂	Af forrige Aars Beregning vil erfares, at Rugmarken i dette Aar bestod af 20 ¹ / ₈ Maal ren Brak, 12 ¹ / ₈ Maal omplojet gammel Bølb og 6 Maal saahakket og brændt Myr.
Sommerhvede	1	¹ / ₈	2 ³ / ₄	Gammel Ager.
Byg	13	2 ¹ / ₈	28	Bygmarken var forrige Aar dyrket med Rødbrugter, hvortil var benyttet 80 T Guano pr. Maal. 4 Maal blev i dette Foraar givet en tynd Extrajobning af Menneskejobningskompost. Sædfrøet af det almindelige Byg var fra Hallingdal.
Torabet skal-lost Do. .	1 ¹ / ₂	¹ / ₄	1 ³ / ₈	Omplojet gammel Bølb.
Blandkorn .	9	1 ¹ / ₂	24	Dyrket dels paa omplojet gammel Bølb, men fornemmelig paa ny opbrudt Mark, der var rødbugget og plojet i 1858.
Havre	26 ³ / ₄	6 ³ / ₈	48	Gammel Ager. Afgrøden led megen Skade af den langvarige Tørke, vi havde i sidste Sommer.
Hvide Erter	3	¹ / ₂	3 ³ / ₈	Gammel Bølb og ny opbrudt Mark. Gav tilbøds et rigt Udbytte.
Biffekhavre .	17	5 ³ / ₄	180 Tdr.	Torvsnuning. Gjødet med 80 T Guano pr. Maal.
Poteter . . .	8	16	180 Tdr.	Torvsnuning. Gjødet med komposteret Menneskejobning.
Rotabaga & Kaalrødder	4	=	175 —	Fornemmelig Klover- & Timotheehø.
Hø	=	=	225 Stk	
Timotheefrø.	=	=	90 T	
Rødbloverfrø	=	=	50 =	
Alfikkelfrø = frø	=	=	12 =	

Ogsaa i sidste Aar led jeg betydeligt Tab paa Vintersæden derved, at Nattekulden i den første Halvdel af Maimaaned var saa streng, at en stor Del af Rugen aldeles ødelagdes. Jeg kan regne, at Afgrøden paa omtrent 6—7 Maal gik saagodt som aldeles tabt. Vaarsæden slog derimod meget godt til, især naar der tages Hensyn til den usædvanlig tørre Aargang. Fra Midten af Maimaaned til 1ste August fik man nemlig her oppe ikke mere end nogle faa Smaasturer, der vel tilsammen kunde regnes for 1 Dags Regn. Det var mit Held, at jeg havde mine Ager i Aar fornemmelig paa den fugtigere og mere dyblændte Jord. Som vil sees af Tabellen slog Rødbrugterne meget godt til, saavel af Poteter, som Rotabaga. Denne sidste vilde vistnok have givet en endnu større Axl, hvis den ikke var bleven sat meget tilbage i sin første Udvikling ved den regnløse Sommer. Planterne bleve først opstøvede paa en Seng i Haven, og derpaa udplantet den 18de Juni. Efter Udplantningen fik de ikke Regn førend i Begyndelsen af August. Hvad Høavlingen angaar, havde jeg vistnok kunnet gjort mig Haab om et

langt større Udbytte, i Betragtning af, at største Delen af Engene vare unge og i god Forfatning. Men streng Nattekulde i den første Del af Foraaret og Mangel paa Regn i Løbet af Sommeren satte, som bekjendt, Engene overalt iaar meget tilbage.

I Foraaret 1859 blev der tilsammen tilsaet omtrent 43 Maal med Klover & Timotheehø, hvoriblandt omtrent 3 Maal med Alfikkelfrø og lidt Timothei, bestemt til Froavl.

I det forløbne Aar er ligeledes foretaget en betydelig Del Grundforbedringer, hvoriblandt jeg specielt skal nævne, at omtrent 25 Maal er bleven dels rødbugget og dels rødbugget og spadvendt af leiede Affordarbejdere. Af Grofter er gravet 1350 Alen. Af Sten er mineret og bortført en stor Mængde af Agrene og Engene. Af Renjord og Grostefyld er udført omtrent 500 Vinterlæs, af nye Gjerder opsat 1500 Alen og af levende Hegn plantet 430 Alen Granhæk. Til Gjødning er brændt en stor Høb Ler og Rødder, men som i Høst ikke kunde anvendes, da Regnet opløste for meget den unge Klovermark, hvorpaa det stulde

have været benyttet som Overgjøbning. Ogsaa i det forløbne Aar er blevet udført betydelige Bygningsforetagender. En Sidebygning er bleven flyttet og paabygget en ny Etage. I underste Etage er indrettet Værksted, Kullebod og Bryggerhus og i øverste Etage skal blive indrettet 3 store Rum, bestemt til Lægevarelse og Undervisningsvarelse for Landbrugs-skolen. I indværende Foraar vil denne Etage blive indrettet og Skolen flyttet derover. En ny Bastue og en Bogremise er ogsaa opført i det forløbne Aar.

Paa 43 Maal a 2,500 $\square$ Aen, er i afvigte Sommer bleven udført ren Brak. Denne Mark, der for største Delen blev opbrudt af Skov i 1857, har afgivet et fortrinligt Dvelfesfeldt for Cleverne i Groftning, Omlægning, Pløining og Plantning, da Alt maatte gøres fra nyt af. Paa omtrent 4 Maal nær blev hele Marken gjødet dels med 45 Ræs rig Kompost pr. Maal og dels med 25 Ræs ublandet Staldgjøbning; Ræsfene beregnet til 12 Kubit-Fod. De 4 Maal bleve gjødede dels med Fiskeguano, dels med peruviansk Guano og dels med en lige Blanding af begge Slags. Ved dette sammenlignende Forsøg med almindelig Staldgjøbning og forskjellige Slags Guano var det interessant at se den store Forskjellighed, der allerede i Hast viste sig paa Ruggplanterne. Jeg sendte ogsaa Exemplarer deraf ind til den Schübler'ske Udskilling. Efter 25 Ræs almindelig Staldgjøbning pr. Maal stod Rugen frodigst, dernæst kom den som var gjødet med 100 $\mathcal{R}$ Fiskeguano pr. Maal, derpaa den som var gjødet med 50 $\mathcal{R}$ Fiskeguano & 50 $\mathcal{R}$ peruviansk Guano pr. Maal, og mindst frodig stod den, som var gjødet med 100 $\mathcal{R}$ peruviansk Guano pr. Maal. Til Sommeren vil man naturligvis først faa se det endelige Resultat, hvilket skal blive meddelt i min næste Beretning. Den hele Brakmark blev besaaet med $5\frac{1}{4}$ Ld. Rug, som i Høst stod udmærket smukt; men jeg er dog ikke uden Frygt for, hvad Foraaret vil bringe, da Marken frøs hoist ubetydelig for Sneen dækkede den.

I Havedyrkning have Cleverne, som sædvanlig, faaet praktisk Undervisning i Gaardens Haver. Disse gav i Aar et meget rigt Udbytte af Kaal, Rodder o. s. v. Som et mærkeligt Exempel paa Aargangens Driftighed tror jeg at burde nævne, at vi her oppe, allerede i de første Dage af Juli Maaned, havde færdige Sukkererter, Pilserter, Blomkaal og Spidskaal. Hertil bidrog vistnok ogsaa meget den Omstændighed, at jeg i afvigte Aar lod anlægge en simpel Drivbænk, hvorfra tidlig havdes kraftige Planter. Anlægning af en temmelig stor Frugt- og Urtehave er paabegyndt i afvigte Høst, og er der allerede indplantet i samme mellem 30—40 Stkr. Æble-, Morel- og Kirsebærtrær. Derhos have Cleverne faaet praktisk Undervisning i Træbestjæring, Træplantning, Anlægning af levende Hejn o. s. v.

I det forløbne Aar har Besætningen været 5 Heste og i Sommer 12 Hjør og 1 Dre, men i Vinter 13 Hjør, 1 Dre og 2 aarsgamle Kalve, eller tilsammen 16 Stkr. Klædebundet Kvæg. Af Faar havdes i Sommer 12 Stkr., men derimod

i Vinter kun 6 Stkr. Med Hensyn til Udbyttet af Kvægbesætningen, da har jeg mindst Grund til at være fornøiet med dette i det forløbne Aar, saameget mere, som Vinterfodringen har været meget rigere end forhen, nemlig 18—28 $\mathcal{R}$ Hø værdi pr. Ko. daglig. Aarsagen hertil ligger ene og alene i den usædvanlige tørre Sommer, hvorved Havnegangene tabte baade i Kvantitet og Kvalitet. En særskilt Omstændighed indtraf ogsaa i Juli Maaned derved, at Havnen frøs i endel meget kolde Nætter, man havde her i Bygden i Begyndelsen og Midten af Hin Maaned. Efter disse faldt Melken fra 90 Potter ned til 60 Potter om Dagen, og da jeg paa den Tid endnu Intet havde at staldfodre med, blev naturligvis Tabet meget stort. Ud paa Hosten blev vistnok Forholdet noget bedre, da Biskehavren og Rodfrugterne kunde begynde at anvendes til Staldfodring, men Enhver, som har nogen Erfaring i Kvægrog, ved meget godt, at er engang Koen, ved en eller anden Omstændighed sat tilbage i Melken, vil den aldrig komme rigtig op igjen i den Melkeperiode. Derhos vil gjerne altid Kreaturerne gaa gjelde eller løbe over, samt staa længe borte i tørre Aarsange, hvilket naturligvis ogsaa bevirker et mindre Melkeudbytte. Dette er heller ikke udeblevet, hverken hos mig eller Andre paa disse Kanter.

I hvorvel Melkeudbyttet er nær halvsjerde Tusinde Potter mere, end forrige Aar, bliver dog Gjennemsnitsudbyttet pr. Ko meget mindre, hvilket ene og alene maa tilskrives den usædvanlig tørre og til enkelte Tider nattekolde Sommer, der, som ovenfor anført, i høi Grad forringede Havnegangens Næringsvæne.

Erhødigst
D. Swensen.

Kreaturfodringen som en Gren af Agerbruget.

(Oktober-Hæftet af det skotske Agerdyrknings-selskabs Journal. — Tale af Prof. Th. Anderson ved Dyrket i Edinburg den 2den August 1859.)

(Fortsættelse fra No. 16)

De kvælstofholdige Stoffer indeholde forskjellige Forbindelser som Glutein eller Plantefibrin, Albumin eller Egggehvidestof, Kasein eller Ostestof, foruden enkelte andre Varieteter med særlige Benævnelser. De findes i størst Mængde i Plantefrø, som Bønner, Erter og Hørfrø, hvori de forekomme i Mængde, Havre, Hvede og Byg, der indeholde mindre, hvorimod de kun udgjøre en ringe Del af Blade, Rodder og Stængler. Hvor forskjellige alle disse Kvælstofforbindelser ogsaa kunne være i deres Egenstaber, ere de dog saagodtsom identiske i deres Sammensætning og ere ligeledes identiske med Stofferne af samme Navn, som forekomme i de dyriske Muskler. Der gives saaledes baade Plante- og Dyreretvestof, Plante- og Dyr-Egggehvidestof, der vanffelig kunne skjelnes fra hinanden, saavel i Egenstaber som i Sam-

mensætning. Denne Kjendsgjerning er af Betydning, da det synes, at Dyrene erholde deres kvælstofholdige Næring færdigdannet og i den samme eller næsten samme Forbindelsestilstand som den, hvori Næringen tilsidst kommer til at udgjøre en Del af Dyrelegemet; og i denne Henseende ere Dyrene meget forskjellig stillede fra Planterne, der maa bearbejde de simple Forbindelser, de optage, og omdanne dem til de sammensatte Stoffer, der tjene til Næring for Dyrene.

Hvad der gjælder om de kvælstofholdige Stoffer i Planter og Dyr, finder ogsaa sin Anvendelse paa deres olieagtige Bestanddele. Planten bearbejder af Vand og Kulfyre en Mængde Fedtstoffer, fra den faste, smørlignende Palmeolie til det aldeles flydende Produkt, der erholdes af Oliven eller Hørfro; og disse ere aldeles identiske med de Fedt- og Oliestoffer, der erholdes fra forskjellige Dele af det dyriske Legeme. De ere alle Forbindelser af Kulstof, Vrint og Jlt, hvoraf Kulstoffet udgjør den overvejende Del, omtrent 3 Fjerdedele af det Hele. Skjønt ens i Sammensætning, ere de dog ikke aldeles identiske, uagtet Forskjellen ikke er saa stor, at den bliver af synlig Betydning, idetmindste med Hensyn til deres nærende Egenskaber.

Med Sukker- eller Stivelsesforbindelserne forholder det sig derimod ganske anderledes, da de udgjøre en for Planterne aldeles eiendommelig Gruppe, der enten aldeles mangler i Dyret eller er tilstede i uendelig ringe Mængde og, saavidt vi hidtil vide, blot i nogle af Udsondringsorganerne og selv da kun under særegne Omstændigheder; i alt Fald forekomme de aldrig i saa stor en Mængde, at de ere af nogen Betydning. Alle Led af denne Gruppe ere identiske i deres Sammensætning, de vigtigste af dem, Stivelse og Sukker, kunne endog omdannes fra det ene til det andet ved mange bekendte Proceßer.

Disse Klasser Fodringsbestanddele udgøre 2 forskellige Forretninger. De kvælstofholdige Stoffer tjene til at oprette Legemets Tab og forøge Mængden af magert Kjød eller Muskel, de kaldes derfor Kjøddannende Stoffer. De fedt- og sukkeragtige Stoffer tjene paa den anden Side til at vedligeholde Vandedrætsprocessen og den dyriske Varme og have af den Grund faaet Navn af Respirations- eller varmegivende Stoffer. De afgive ogsaa Fedtstofferne, der samle sig i Legemet, og, som vi senere skulle se, udgjøre en meget stor Del af Dyrets Vægt.

Da de to store Funktioner, Ernæringen og Vandedrættet, maa foregaa samtidig, vil det bedste og mest økonomiske Foder aabenbart være det, hvis Bestanddele forekomme i den mest let opløselige Form, og som dernæst indeholde dem blandede i de mest passende Forhold.

Med Hensyn til det første af disse Punkter vil man let forstaa, at naar 2 Fodringsmidler indeholde de samme Mængder nyttige Næringsstoffer og i de samme Forhold, men i det ene ere forbundne med en stor Mængde ikke nærende Stoffer, som Træstof, saa vil dette have en langt ringere Værdi som Foder, fordi dets vigtigste Be-

standdele saaledes ere indhyllede i Stoffer, der beskytte dem mod let Paavirkning af de opslugende Organer, og folgelig en Del af deres Næringsstoffer aldrig uddrages, men gaa aldeles ubrugte gennem Dyret. Et Fodringsmidlets Værdi afhænger derfor i ikke ringe Grad af den Mængde Træstof, det indeholder.

Det maa altsaa være tilstrækkelig klart, hvor vigtig en passende Ligevægt er mellem de relative Mængder af de to Klasse nærende Bestanddele. Naar et Dyr f. Ex. faar et Foder, der indeholder en stor Mængde kjøddannende og en ringe Mængde varmegivende Forbindelser, vil Følgen være, enten at det sygner hen af Mangel paa disse eller det nødes til at erstatte det Manglende ved en større Forbrug af Foder; i disse Tilfælde maa det optage i Legemet en langt større Mængde kjøddannende Stoffer, end det behøver for at erstatte Legemets Tab, og disse Stoffer bruges derfor i en unødvendig og ødel Mængde. Der er dog et andet Tilfælde muligt; thi vi maa antage, at en Del af de kvælstofholdige Stoffer kunne bruges til Vandedrættets Vedligeholdelse; men om dette nogensinde hænder, vides ikke; i alt Fald maa det ikke blive nogen økonomisk Naade at fortære Foderet paa.

En rigtig Bedømmelse af det relative Forhold mellem kvælstofholdigt og kvælstoffrit Foder er Grundvolden for en helbig Fodring, og dens Betydning er i de senere Aar bleven fuldelig erkendt af Kemikerne. Optagelsen heraf er dog for en stor Del bleven udsat ved den af Bous-singault udtalte Anskuelse, at et Fodringsmidlets Værdi maa bedømmes efter dets Rigdom paa kvælstofholdige Stoffer; en Anskuelse, som uden Tvivl bestræbes ved den store nærende Virkning, som Oliefager og andre kvælstofrige Fodringsmidler udøvede. Senere Undersøgelser af de særlige Aarsager til disse Virkninger have vist, at disse Stoffer, hvor vigtige de ogsaa ere, blive fuldstændigt benyttede i Forbindelse med en passende Mængde varmegivende Stoffer. At bestemme, i hvilke Forhold disse Stoffer bør være blandede, er derfor et Spørgsmaal af største Betydning, og vi have 3 Maader at undersøge dette paa: 1) Vi kunne undersøge det dyriske Legemes Sammensætning, for at komme til Kundskab om, i hvilke Forhold de forekomme der; 2) vi kunne undersøge Melkens Sammensætning, da den er den typiske Føde for det unge Dyr, og 3) vi kunne ved virkelige Fodringsforsøg i Forbindelse med Analyser af de anvendte Fodringsmidler, søge at komme til Kundskab om de Forhold, som med den ringeste Udgift yde det største Udbytte i Stikfælde af Kjød og Fedt.

Det hele Dyrelegemes nøiagtige Sammensætning har indtil for en forholdsvis kort Tid siden været kun lidet kjendt; men den er i den senere Tid bleven meget betydelig opklaret af en yderst mælsommelig Række Forsøg af Raves & Gilbert, hvilke have vist, at de sædvanlig antagne Anskuelser om dette Punkt aldeles ikke stemme med Virkeligheden. Man har sædvanlig troet og frem-sat i de fleste Bøger, at Dyrenes Kjød, det er

det magre Kjøb, langt overgaar Fedtet i Mængde; men det viser sig i Virkeligheden, at det slet modsatte er Tilfælde, og Wildfarelsen hidrører fra, at vi have dømt efter Diet alene, uden at have taget noilagtige Undersøgelser til Hjælp. D^hrr. Lawes & Gilbert udtog 10 forskjellige Dyr som Repræsentanter for de forskjellige Slags Kreaturer, paa forskjellige Fedningstrin; Dyrene dræbtes, og de forskjellige Dele af Legemet veiedes og analyseredes hver for sig, den samlede Vægt af det i Legemet værende Vand, Mineralbestanddele, Kvælstofforbindelser og Fedt bestemtes.

(Fortsættes.)

I n d l a n d e t.

Christiania. I Storthingets Møde d. 11te d. M. besluttedes: (Fortsat.) D) At Dødsstingets Lovbestumning om Tillæg til og Forandring i Loven om smaa Gjældsfordringers Inddrivelse af 8de Sept. 1842, skulde, overensstemmende med Lagthingets Bestumning, henlægges. E) besluttedes: Fra 1ste Juli 1860 til 1ste April 1863 skulde følgende Skatter og Afgifter erlægges til Statskassen: Afgift af Brændevinsbrænden efter følgende Regler: Afgiften erlægges af det ved Afbrænding af enhver afsjærdet Bædste udvundne Brændevin af 10 $\frac{1}{2}$ pr. Pot af femti pSt. Alkoholsstyrke, udmaalt efter den ved lgl. Resolution af 16de Februar 1843 autoriserede Brændevinsprover, hvilken Afgift ogsaa bliver at erlægge af den udvundne Læk (Det ved Afbrænden udvundne, svage, urene Brændevin eller de saakaldte For- og Efterdraaber), medmindre den enten paa en eller Kontorpersonals Skjøn betryggende Maade gjøres utjenlig til Dmdestillation eller den til fornyet Afdestillering og Beskatning af det derved vundne Destillat bringes tilbage paa det i Brænderiet værende Afbrændingsredskab enten umiddelbart eller ved at opblandes i mindst tre Gauge saa meget af det til Afbrænding bestemte Materiale. Maltafgiften efter følgende Regler: 1) Afgiften erlægges af Korn, der sættes i Støb for at tilberedes til Malt, med een og en Trediedel Skilling af hvert Pund Korn. 2) Som Godtgjørelse for erlagt Afgift af det til Brændevinstilvirkning anvendte Malt gives en Afkortning i Brændevinsafgiften af een Skilling for hver Pot Brændevin. 3) Som Godtgjørelse for erlagt Maltafgift tilstaaes een Skilling for hver Pot M, som i Mængder paa fire Hundrede og otteti Potter eller derover udføres til Udlandet, undtagen Sverige. Regjeringen bemyndiges til at tilstaa en Godtgjørelse for Udførsel af Brændevin, som svarer til den erlagte Produktions-Afgift. F) Derester fattedes følgende Bestumning, angaaende Skatter og Afgifter udenfor Toldafgifterne, som i Tidrummet fra 1ste Juli 1860 til 1ste April 1863 skulde erlægges til Statskassen: a. Afgift af Liv, som falder i bemeldte Tidrum, i de Tilfælde, hvori den var paabuden ved Forordningen af 12te September 1792, — dog saaledes, at Soddkende (eller deres Afkom), naar de ifølge Lov om Arv af 31te Juli 1844 § 21 i Moders Sted arve sammen med Fader, ere fritagne for Afgift, — med 4 Procent af hver enkelt

Arvelod, uden Hensyn til Loddens Størrelse. b. Afgift af stemplet Papir efter vedføjede Tarif. c. Afgift af stemplede Spillekort efter den Tarif, som af Kongen er eller vorder sat. d. Af ældre Skatter og Afgifter, hvorom § 4 i Skatteloven af 1ste Juli 1816 handler, bortfalde: 1) Kværnskat, Engeslette-, Fjeldslette- og Høstetpenge eller Skat, Nodningskat, Skovkat, Fiskevandskat, Skat af Lærefiskerier og Grundskat. Foraavidt det maatte bestudés, at der blandt de Skatter, som under de anførte Benævnelser nu opkræves, er i Regnskaberne blevet indblandet Afgifter for Brugen af Staten tilhørende Eiendomme eller Herligheder, saasom Vandfald, Engesletter, Fiskevande, Lærefiskerier, Skove eller deslige, paasees det, at disse Afgifter, som fremdeles vedblive, blive affødrede fra Skatterne; 2) Dtte-Procentafskatten af Almindinger, Lærefiskerier, Sauge og Kastevaage, hvorimod bemeldte Skat af Kirker med deres Tiender, af Kongetiender, Leding og andre Jordegodsrettigheder fremdeles vedbliver. Dog bortfalder Skatten ogsaa af disse Afgifter, naar de ere solgte til Afgiftsdyerne selv; 3) Den Afgift, som forhen har været svaret af Indbyggerne paa Søren i Vestfinmarken under Navn af Landværn eller Landvaarn, saavel som Skatten af skuldsatte Jordebrug og af Rettighedsmand i Vest- og Vestfinmarken; 4) Mangeskat; 5) Jægteklipperkat. De øvrige Skatter og Afgifter, hvorom er handlet i den ovenfor nævnte § 4 i Skatteloven af 1ste Juli 1816 (til hvilken der i Lov af 26de August 1863 § 10 henvises), vedblive og beregnes paa den der bestemte Maade, dog med Jagttagelse, hvad Ledingen og flere deslige angaar, af den derom under 17de December 1836 udførte Lov. G) De til Afholdelsagens Fremme for Tidrummet fra 1ste Juli 1860 til 1ste April 1863 opførte 2000 Syd. aarlig bevilges.

I Mødet d. 24de ds. fra Kl. 5 om Eftermiddagen til Kl. 2 om Natten vedtoges følgende Adresse til H. S. Maj. Kongen:

„Naadigste Konge!

Deres Majestæt har naadigst ladet meddele Storthinget Udskrift af Protokollen over de i Deres Majestæts Statsraad den 24de f. M. og 4de dennes førte Forhandlinger.

Storthinget erfarer heraf, at Deres Majestæt ikke har anset det nærværende Tidspunkt beleiligt til at meddele naadigst Sanktion paa den af Storthinget den 9de December sidstleden fattede Bestumning til Forandring af den tolvte med flere Paragrafer af Grundloven, men har fundet at burde oppbejle en beleiligere Tid for selv at fremkomme til Storthinget med et i samme Retning gaende Forslag.

Da Deres Majestæt tillige har behaget at erklære, at de af det norske Statsraad udtalte Ansættelser i alt Væsentligt ere stemmende med Deres Majestæts egen Dyfatning af Sagens Betydning og Vigtighed for Forholdene i Norge, maa Storthinget gaa ud fra, at Grunden til dette Udsald ikke er at søge i Sagen selv, men i den af Sveriges Stænder under 2den dennes indgivne underdanigste Forskilling, og Storthinget besvyrkes heri ved Indholdet af den i svensk Statsraad den 7de dennes førte og Storthinget meddelte Protokol. Idet Storthinget forøvrigt ikke skal indlade sig paa disse i

svenskt Statsraad førte Forhandlinger, er det derimod Stortingets Pligt underdanigst at udtale sig med Hensyn til Stændernes ovennævnte Skrivelse.

Efter de svenske Stænders Fremstilling skulle den norske Grundlovs Bestemmelser være at henføre til to Klasser: den ene Gjenstand for fri Omjørelse af den norske Statsmyndighed alene, den anden bunden og kun Gjenstand for Forandring med den svenske Statsmyndigheds Samtykke.

Grænsen for denne Inddeling, hvortil intet Spor findes i den norske Grundlov, have Sveriges Stænder sat saaledes, at til den sidste Klasse skulde være at henføre de Dele af vor Grundlov, der i Anledning af Norges og Sveriges Forening ere indtagne efter Forslag af hans Majestæt Kong Carl XIII's Kommissarier.

Hvis Norge i sin Grundlov ikke havde en udtrykkelig Bestemmelse om sin Uafhængighed med Hensyn til Grundlovsforandringer, vilde det hertil svare:

Saa vel Sverige (Regeringsformens §§ 39 og 43) som Norge have paa Grund af Foreningen foretaget Forandringer i deres forhen gjældende Grundlove for at gjøre dem til bekvemme Nødfaaber for Udvølsen af tvende i samme ophoiede Person forenede Kongemagter. At Sverige herved skulde se sin Myndighed over disse Dele af sin Grundlov indskrænket, vilde være en uøst Paaastand; for Norges Vedkommende er denne Paaastand nu ikke længere uøst, men den er derfor lige lidet grundet.

Fremdeles: ved at lægge en forskjellig Virkning ind i de af hans Majestæt Kong Carl XIII's Kommissarier fremsatte Grundlovsforslag, eftersom disse ere Gjentagelser af eller Afvigelser fra Norges tidligere Konstitution, savne Sveriges Stænder alt Medhold hos disse Kommissarier selv, der indgave deres Motioner sammenfattede som Udkast til en fuldstændig Konstitutionsakt, i hvilken man ikke kan adskille det Gamle fra det Nye, uden ved at gaa tilbage til den Kilde, hvorfra det har været øst.

Ifølge de udtrykkelige Ord i Tillægsartiklen til Konventionen til Moss, afsluttet imellem Norge og Sverige den 14de August 1814, havde Norges Konge, Christian Frederik, høitideligen overgivet den ham overdragne udøvende Magt i Nationens Hænder, det vil sige til Stortinget, hvilket han i samme Artikel forpligtede sig til at sammenkalde, og som Indeholder af den fulde Suverænitet var det, at det overordentlige Storting den 4de November 1814 besluttede den i Anledning af Foreningen samarbeidede Grundlov. Da Kong Carl XIII. sex Dage senere antog, Stadfæstede og bekræftede Grundloven, gjorde han det som norsk Konge med Kontrastsignering af norsk Embedsmand.

Naar endelig Stænderne, med særlig Anvendelse paa Stortingets Beslutning af 9de December 1859, erklære, at Bestemmelsen i Norges Grundlov: „Til Statholder udvæns enten en Normand eller en Svensk“, ved sit Indhold giver den svenske Stat en Ret til at modfatte sig dens Ophævelse, saa vilde Norge, hvis det ikke i Grundloven selv havde en udtrykkelig Beskyttelse for sin Grundlovs Uafhængighed, kun have at svare, at det ikke er Sveriges, ikke Unionens, men Norges Konge, til hvem det ved Norges Grundlov er henlagt at bestikke

Statholder. Og da intet Spor findes til, at nogen anden Stat end Norge har Myndighed eller Forsoielsret over Statholderembedet, saa kan Norge forsøge over dette Embede, som det vil, sølgelig ogsaa ved at ophæve det.

Men Stortinget behøver ikke med særskilte Modgrunde at mode de svenske Stænders særskilte Fortolkninger, fordi den norske Stats Uafhængighed med Hensyn til Grundlovsforandringer gennem dens Konstitution er udtalt i udtrykkelige Ord, der lyde som følger:

„Viser Erfaring, at nogen Del af denne Kongeriget Norges Grundlov bør forandres, skal Forslaget derom fremsættes paa et ordentligt Storting og kundgjøres ved Trykken. Men det tilkommer først det næste ordentlige Storting at bestemme, om den foreslaaede Forandring bør finde Sted eller ei. Dog maa saadan Forandring aldrig modsigte denne Grundlovs Principer, men alene angaa Modifikationer i enkelte Bestemmelser, der ikke forandre denne Konstitutions Aand, og hvor to Trediedele af Stortinget være enige i saadan Forandring.“

Disse Ord stode i Norges for Foreningen gjældende Konstitution, de stode i det af hans Majestæt Kong Carl den Trettendes Kommissarier Stortinget forelagte Udkast, og de staa nu i den norske Grundlov. De omslutte under samme Sanction Grundlovens Bestemmelser, uden Hensyn til den Kilde, hvorfra de ere komne, eller den Anledning, i hvilken de ere givne.

Disse Ord vilde derfor, selv om Norge i 1814 havde været et erobret Land, beskytte det mod de svenske Stænders Paaastand, da ogsaa Eierherren er underkastet den almene Lov, at være bunden ved hvad han er indgaaet paa, og senere maa bedømme sine Retligheder efter, hvad der er aftalt, og ikke efter, hvad han tror, der kunde have været aftalt.

Norge behøver derfor ikke engang til Dyrtholdelse af sin Grundlovs Uafhængighed at paabeberaabe sig, at det er som fri Stat, at det har sluttet sig til Sverige, og at Foreningen i den mellem Rigerne oprettede Rigsakt i udtrykkelige Ord forkynder sig som tilveiebragt ikke ved Vaaben, men ved fri Overbevisning.

Lige afgjørende imod de svenske Stænders Paaastand er det, at den mellem Norges Riges Storting og Sveriges Riges Stænder oprettede Unionsakt, der bærer Navn af Rigsakt, Stadfæstet af Unionskongen den 6te August 1815, som Intet angaaende Statholderembedet indeholder, udtrykkeligen udtaler den naturlige Sætning, at Foreningsvillkaarene eller Bestemmelserne angaaende Rigerne's gjensidige Retligheder og Forpligtelser ere indtagne i hin Akt. Rigsaktens Ord ere følgende:

„Vi (Norges Riges Repræsentanter og Sveriges Riges Stænder) have som lovlige Fuldmægtige for Norges og Sveriges Indbyggere ei troet at kunne, paa en værdigere og høitideligere Maade, for kommende Tider befæste Villkaarene for den imellem Norge og Sverige trufne Forening under en fælles Konge, men med særskilte Regerings-Love, end ved at over-

enstomme om i en særskilt Rigsbakt at indbesfatte og indføre bemeldte Villkaar aldeles saaledes, som de Ord til Ord her nedenfor følge."

Hvad Stortinget her i Underdanighed har tilføjet sig at udtale for Deres Majestæt, samler sig i de trede Sætninger:

I den norske Konstitution findes ikke Spor til Ret for den svenske Stat til at være med ved Forandringer i Norges Grundlov;

den norske Konstitution erklærer i utvetydige Udtryk, at Retten til at foretage saadanne Forandringer udelukkende tilhører Norges Statsmyndighed;

i Rigsbakterien indeholdes Villkaarene for den mellem Norge og Sverige indgaaede Forening, men Rigsbakterien indeholder ingen Bestemmelse om Statholderembedet.

Hver for sig af disse Sætninger udelukker de svenske Stænders Paaastand saa fuldstændigt, at der ikke lades Plads til at forstærke Overbevisningen ved deres Forening.

Den svenske Rigsdags Tale om den norske Stats Myndighed over sin Grundlov har været lang. Stortinget taler herom kort, fordi det er saa meget lettere at forsvare end at bestride den norske Grundlovs Uafhængighed af fremmed Myndighed.

Imod de svenske Stænders Paaastand, at Beslutningen angaaende Statholderembedets Ophævelse skulde behandles som et Sverige vedkommende Anliggende, nedlægger derfor Stortinget underdanigst i Deres Majestæts Hænder en bestemt Protest.

I Rigsstændernes Skrivelse er tillige andraget om, at Deres Majestæt vil lade forberede en Revision af de mellem Rigerne gjældende unionelle Bestemmelser. Stortinget tillader sig hertil underdanigst at anføre, at en saadan Revision forlangt er forberedt ved en af norske og svenske Mænd sammensat Kommission, og at Kommissionens Arbejde aarede i Mæret 1847 blev expederet fra den norske Regjering, medens Intet vides senere at være foretaget i Sverige til Sagens Fremme. Stortinget anser ikke det nærværende Tidspunkt gunstigt til at optage de Forhandlinger, der fra svensk Side i saa lang Tid ere afbrudte. En Revision af de unionelle Bestemmelser kan fra norsk Side ikke finde Sted uden paa den i Rigsbakterien givne Grundvold, nemlig Rigerens Ligeberettigelse og ethvert Riges Omsorg i alle Anliggender, der ikke ere betegnede som unionelle. Stortinget er overbevist om, at ingen norsk Mand, der agter sit Fædrelands Rettigheder og sin egen Ære, vil deltage i Revisionen paa andre Villkaar, og den seneste Tids Begivenheder i Sverige have ulykkeligvis i Norge opvakt en almindelig Frygt for, at der fra svensk Side vil blive gjort Forsøg paa, at give Revisionen en anden Karakter. Det norske Folk, der holder fast ved Unionen saaledes som den nu er, forlanger under disse Omstændigheder intet Andet, end at Forholdet mellem Rigerne maa blive usforandret, om endog Folken skulde blive, at de enkelte Rettelser og Forbedringer, hvorfor Unionsbarket maatte være modtageligt, henstodes til en Fremtid, i hvilken en sandere Opfatning af Forholdet mellem Rigerne ogsaa i Sverige har trængt igjennem.

Stortinget har saaledes fremsat Grundene for, at Spørgsmaalet om Statholderembedets Ophævelse alene vedkommer Norges Konge og Norges Storting, samt ytrer sig angaaende den Revision af Unionsforholdene, som af Sveriges Stænder er bragt paa Bane. Og være det nu Stortinget tilladt underdanigst at udtale de Følelser, der røre sig i vore, ja enhver Normands Hjerte.

Naadigste Konge!

Med dyb Beklagelse har Stortinget fulgt de Forhandlinger, som dets Beslutning om Statholderembedets Ophævelse har fremkaldt inden Sveriges Riges Stænder.

Efter den uventede Beslutning, hvortil Sveriges Stænder ere komne, er det blevet Stortingets Blikt for Deres Majestæt at udtale den Smerte, hvormed det norske Folk har erfaret denne Beslutning, saavel som dets Fortroelse, at Deres Majestæt med Visdom vil vide at vore forbigaaende Stemninger med Sandheds og Retfærdigs Fordringer.

Tro mod den indgangne Pagt har det norske Folk aldrig sveget sine Pligter mod Sverige og Sveriges Folk; tro mod sig selv og sin grundlovmæssige Frihed vil det aldrig svigte sin Ære og Selvstændighed.

Det er Deres Majestæts ophøiede Kald at styre to jevnbyrdige Broderfolk. Tunge ere ofte dets Pligter, men og stor dets Løn i Folkenes Lykke og Historiens Vidnesbyrd om Retvisighed og Kraft.

"Med Lov skal Land bygges." Med disse Ord i Hjertet og paa Læberne har Deres Majestæt fra Thronen givet de forenede Riger deres Fremtids Løsen. Denne Lov er den evige Retfærdigheds Lov; kun ved den bygges Lande.

Paa Deres Majestæts Valgsprog bygger Stortinget den urokkelige Tro, at Ingen skal kunne stille sig mellem Kongen og hans Folk; derpaa bygger det norske Folk uden Overmod, men ogsaa uden Frygt.

I Deres Majestæts Haand laa Afgjørelsen af vor Beslutning, der af Nationen blev imødeset med levende Deltagelse og glad Forventning om Ophjælpelsen af vort Duffe. Den er ved Deres Majestæts Meddelelse om, at Deres Majestæt ikke har bifaldt Stortingets Beslutning, afløst af en dyb Bekymring, der alene kan maales efter Normandens trofaste Kjærlighed til Fædrelandet og hans varme Hengivenhed for Deres Majestæt og Deres ophøiede Æt.

At bringe den Del af Forfatningen, der angaar Ordningen af Rigets Raad, sin Fuldendelse imøde, vil være Deres Majestæts og kommende Stortingss Dypgave, og Stortinget nærer det Haab, at det Tidspunkt ikke er fjært, da et loyalt og standhaftigt Folks Bestræbelser vil lønnes med forsjent Held. Stortinget har for Deres Majestæt tolket de Tanker og Følelser, som besjæle det Folk, hvis Ombud det er. Det er tilfulde forvisset om, at Deres Majestæt med os deler den usforanderlige Mening, at Norges Ret og Selvstændighed hel og ubesklaaren maa hævdes og opretholdes af Norges Konge som af Norges Folk.

Stortinget anraaber den almægtige Gud, som styrer Folkenes Skjæbner og boier deres Tanker, om at løgge Styrke i Rigerens Forening og at give

begge Folk Visdom til at erkende, at de skulle være jernbyrdige i Nødtigheder, selvstændige i deres særskilte Anliggender og fast forenede mod enhver udvortes Fiende. Han giv Deres Majestæt Kraft til at fremme Nigernes Forening paa den faste Grundvold!"

Denne Adresse overbragtes den 25de d. M. Regjeringen igjennem en Deputation, og afgik om Eftermiddagen med Kurer til Stockholm.

I Lagtingets Møde den 25de d. M. besluttedes at henstille til Udelsthinget at henlægge Beslutningen om Menighedsraad.

— Den 25de d. M. ankom Kurer fra Stockholm med en Protokol, der var ført i Statsraadsafdelingen i Stockholm den 21de d. M. og hvilken indeholdt de Forhandlinger, som da i bemeldte Afdeling vare afholdte angaaende det svenske Statsraads Beslutninger m. m. i svensk Statsraad Paaskæften d. 7de d. M.

— Den 23de d. M. afreiste Kronings-Deputationen til Stockholm med Dampskibet Lindesnæs. For en stor Mængde Mennesker holdt Professor Schweigaard fra Dampskibets Hjuladsse (ifølge Morgenbladet) omtrent følgende Tale: "Kjære Venner og Landsmænd! Jeg vil sige eder et kort Farvel, hvort der naturligvis blander sig nogen Bemød; vi

vilde ikke der skal blande sig anden Følelse deri. Vi drage til vor Konge — vor Konge, som vil os vel, som er os god, til vor Konge, som vi alle elske. Vi drage hen til Svenskerne, som skulle være vore Brødre og Venner. Svenskerne ere vore Brødre! Vi have nu snart i femti Aar levet sammen med dem. Dette Samliv har været lykkeligt — har det ikke? (Jo, jo fra alle Munde). De første femti Aar vare de vanskeligste. Fremtiden vil være lettere. Hvad der er skeet, er en Folge af bittere Erfaringer og Misforstaaelser, som maatte komme til Udtalelse, og som ogsaa derfor maatte svinde. I den sidste Fortrosthing herom udbringer jeg et Leve for Kongen og for Foreningen." Dette Leve blev gjentaget i nidobbelt Gurraraab fra Dampskibet og Mennekesmasfen, hvorpaa der lod et nyt Leve for Stortinget og Deputationen, da Lindesnæs gled ud fra Bryggen.

— Med dette Dampskib afreiste ogsaa Statsraad Bloch og de af Hs. Majestæts norske Hofstat, samt flere Officerer, der skulle overvære Kroningen d. 3die Mai.

Fra Drammen berettes, at der Nat til 23de d. M. var udbrudt Ild paa Hedensrudtangen i Skouger, i Jernstøberiets Træbygning, hvor 10 forstørstedelen smaa Huse nedbrændte.

Priscourant

over

Christiania Benmolles Fabrikata:

Grovnuste Ben	1 1/2 St. pr. Pd.
Finknuste Do., dampede og udampede.	2 " " "
Pulveriserede Do. Do. Do.	3 " " "
Svovlsyrede Do. No. 1	2 Spd. 85 St. pr. 100 Pd.
Do. Do. No. 2	3 " " " 100 "

De svovlsyrede Ben leveres med fri Emballage i Foustager paa cirka 300 Pd.

Bestillinger modtages paa min Fabrik, Holmens Gade No. 2, og bedes udenbyes Ordre adressere til

Hans Malling,
Drammensveien No. 22.

Lysager kemiske Fabrik.

Ublandede svovlsyrede Ben

er tilsalg fra Fabrikken saavel som fra Ds. Fr. Joh. P. Olsen i Skippergaden, Schreiner & Korsted ved Torvet og D. Hornmark i Akersgaden for 3 Spd. pr. Centner.

Efter den ved Universitetets Laboratorium foretagne Undersøgelse er om Produktet givet saadan Bevidnelse:

"Ved den kemiske Analyse af den mig tilsendte Prøve „svovlsyrede Ben" af Lysagers Fabrik erholdt jeg følgende Resultater:

Organiske Stoffe og Vand	49,01 og 48,4 i Middelt 48,7 pCt.
I Vand opløseligt Fosforf.	6,81 " " "
Ammoniak	3,90 og 3,84 " " " 3,87 "
Sele Gehalt paa Fosforf.	21,55 " " " 21,55 "

Desuden fandtes salpetersurt Natron, hvis Mængde ikke noigtigt kunde bestemmes.

Disse Resultater vise Præparatets fortrinlige Beskaffenhed, som kan sættes ved Siden af de bedste Sorter af „Superphosphate of lime" eller svovlsyrede Ben, da det blot bestaar af Ben, behandlet med en tilstrækkelig Mængde af Svovlsyre.

Ved en Til sætning af Chilisalpeter er dens Virkning som Gødningemiddel endnu betydeligt forøget.
Christiania den 15de April 1860.

A. Strecker.

Sædesfrø.

Klover- og Timotheefrø, nye friske Varer, modtaget med sidste Dampskib, sælges billigt hos
A. Maalstad,
Grændsegaden.

En engelsk udmærket god Træstemaffine, paa sende til Vand eller Dampkraft, sælges for den billige Pris 180 Spd. Ligesaa sælges transportable Dampmaskiner for meget billig Pris i D. Jakobsons Maskinværksted.

Madflokker af Støbestaal, ualmindelig billige, sælges i Jakobsons Maskinværksted.

Lovetandsrod kjøbes af C. I. Lie.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af M. C. Fabricius.